

§ 478

Linjaukset nuorisoneuvoston edustajien läsnäolo- ja puheoikeudesta toimialalautakunnissa

HEL 2019-006826 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus vahvisti linjaukset nuorisoneuvoston edustajien läsnäolo- ja puheoikeudesta toimialalautakunnissa.

- Nuorisoneuvoston keskuudestaan valitsemille edustajille annetaan läsnäolo- ja puheoikeus toimialalautakuntien kokouksiin.
- Nuorisoneuvosto valitsee keskuudestaan kolme edustajaa kuhunkin toimialalautakuntaan. Edustajien valinnassa tulee ottaa huomioon laissa säädetty sukupuolten välinen tasa-arvo; kolmesta edustajasta molempia sukupuolia tulee olla vähintään yksi.
- Edustajat osallistuvat kokouksiin yksi kerrallaan mahdollisimman tasapuolisesti vuorotellen.
- Edustajat valmistautuvat kokouksiin yhdessä ja mahdollisuuksien mukaan koko nuorisoneuvoston kanssa. Valmistelupaamiset ovat avoimia ja niihin on hyvä kutsua myös muita nuoria mukaan.
- Toimialalautakuntien jäsenistä valitaan tarvittava määrä kummeja, jotka tukevat edustajia lautakuntatyöskentelyssä.
- Nuorisoneuvoston työtä tukevat nuoriso-ohjaajat tukevat myös edustajia kokouksiin valmistautumisessa, erilaisten näkökulmien hahmottamisessa sekä huolehtimalla, että asioista käydään nuorisoneuvoston kokouksissa yhteistä keskustelua. Myös kunkin lautakunnan sihteeri tai vastaava henkilö tukee edustajaa tarvittaessa kokoustilanteessa.
- Läsnäolo- ja puheoikeutta ei ole toimielimen käsitellessä salassa pidettävää asiaa, julkista asiaa, jossa on salassa pidettävää aineistoa, tai henkilöstöä koskevaa asiaa.
- Edustajia koskee samanlainen velvollisuus olla ilmaisematta suljettujen kokousten keskusteluita kuin lautakuntien jäseniä ja muita kokouksissa läsnäolevia.
- Edustajat ovat oikeutettuja samaan kokouspalkkioon kuin viranhaltijat ja työntekijät.
- Tarkemmista toimintatavoista sovitaan nuorisoneuvoston ja kunkin toimialan kesken.

24.06.2019

Asia/8

Käsittely

Hylkäysehdotus:

Wille Rydman: Esitän, että esitys hylätään.

Wille Rydmanin hylkäysehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Johanna Seppälä, osallisuus- ja neuvontayksikön päällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Anu Markkola, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 09-310 36547
anu.markkola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arviointiraportti nuorisoneuvoston läsnäolo- ja puheoikeuskokeilusta lautakunnissa 2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Saatujen kokemusten ja kerätyn palautteen perusteella kevätkauden 2019 kestänyt kokeilu, jonka aikana nuorisoneuvoston keskuudestaan valitsemilla edustajilla on ollut läsnäolo- ja puheoikeus toimialalautakuntien kokouksissa, on syytä vakinaistaa.

Kokeilulle asetetut tavoitteet nuorisoneuvoston ja laajemminkin nuorten osallistumiselle ja ymmärryksen lisäämiselle kunnallisesta päätöksenteosta ovat toteutuneet. Sekä luottamushenkilöiden, nuorten että viranhaltijoiden näkemyksen mukaan nuorisoneuvoston edustajat ovat kokeilun aikana tuoneet lautakuntien työskentelyyn uusia näkökulmia sekä perusteltuja ja asiallisia kommentteja.

Linjaukset sisältävät pääperiaatteena, että valittavia edustajia on yhteensä kolme, jolloin edustajista muodostuu yhtenäinen joukko, joka voi yhdessä valmistautua kokouksiin ja seurata lautakunnan käsiteltäväksi

tulevia asioita. Tästä joukosta mahdollisimman tasapuolisesti vuorotellen yksi edustaja osallistuu kokoukseen. Valittava malli vastaa kaupunkiympäristölautakunnassa ja kasvat- ja koulutuslautakunnassa kehitettyjä malleja.

Tärkeäksi koettu kummitoiminta jatkuu samalla tavalla kuin kokeilun aikana. Tarkemmista toimintatavoista sovitaan toimitusmukaisesti, jotta kunkin toimielimen erityispiirteet voidaan ottaa tarkoituksenmukaisella tavalla huomioon. Läsnäolo- ja puheoikeus ei edelleenkään sisällä mahdollisuutta tehdä tai kannattaa ehdotuksia taikka äänestää. Kuten kokeilun aikana, kokoukseen osallistuvalla nuorisoneuvoston edustajalle maksetaan saman suuruinen kokouspalkkio kuin kokoukseen osallistuvalla viranhaltijalle tai työntekijälle. Palkkio on tällä hetkellä 64,17 euroa (kaupunginhallitus 13.11.2017, 1051 §).

Asian tausta

Kaupungin johtoryhmän 24.9.2018 tekemän linjauksen mukaisesti keväällä 2019 toteutettiin kokeilu, jossa nuorisoneuvoston keskuudestaan valitsemille edustajille annettiin läsnäolo- ja puheoikeus toimialalautakuntien kokouksiin. Edustajien kokoukokoonpanossa ja kokouksiin valmistautumisessa käytettiin eri malleja.

Kokeilun tavoitteena oli, että nuorisoneuvoston edustajien ja samalla yleisesti nuorten tietämys kunnallisesta päätöksenteosta ja kaupungin toiminnasta kasvaa, heidän mahdollisuutensa vaikuttaa ja osallistua kunnalliseen päätöksentekoon kasvavat, sekä että edustajat saavat myönteisiä kokemuksia kunnalliseen päätöksentekoon osallistumisesta. Lisäksi tavoitteena oli, että lautakuntien käytännöt kehittyvät ja päätöksenteossa huomioidaan erilaiset näkökulmat laajemmin, kokeilu tuottaa vertailtavaa tietoa lautakuntien työskentelystä yleisellä tasolla ja tukee kunnallisen päätöksenteon avoimuutta sekä nuorisoneuvoston jäsenten kautta tietämys kunnallisesta päätöksenteosta välittyy myös muille kaupungin nuorille, esimerkiksi sosiaalisen median kautta.

Kokeilun arviointi

Kokeilusta laadittiin arviointiraportti (liite 1). Kokeilun arvioinnin aineistona käytettiin kokeiluun osallistuneille nuorisoneuvoston edustajille, toimialalautakuntien jäsenille ja varajäsenille sekä kokeiluun osallistuneille kaupungin työntekijöille ja viranhaltijoille suunnattujen kyselyjen tuloksia.

Kyselyjen perusteella kokeilu oli onnistunut. Nuorisoneuvoston edustajien osallistuminen ja ymmärrys päätöksenteosta on lisääntynyt sekä lautakuntien toiminta kehittynyt. He pitivät kummitoimintaa ja muutakin

tukea tärkeänä. Kyselyjen vastauksissa esitettiin myös kehittämisehdotuksia erityisesti perehdyttämiseen ja viestintään.

Nuorisoneuvoston kommentit ja vastaus kommentteihin

Nuorisoneuvosto on puheenjohtajansa kautta kommentoinut linjausten valmistelua. Kommenteissa on todettu, että edustamiseen ei tulisi valita vain yhtä mallia, vaan mahdollista tulisi olla valita toimialakohtaisesti sopivin malli. Tämä koskee niin edustajaksi valittavan ryhmän suuruutta kuin kokoukseen kerrallaan osallistuvien edustajien määrää. Kommenteissa tuodaan esiin myös kritiikkiä sukupuolikiintiöiden tarpeellisuutta kohtaan sekä käytännön haasteita, jos kokousten valmisteluun tulisi osallistaa nuoria nuorisoneuvostoa laajemmin.

Huolimatta siitä, että eri toimialalautakuntien työskentelyssä on eroavaisuuksia, selkeämpää ja tarkoituksenmukaisempaa toimielintyöskentelyn kokonaisuuden kannalta on, että malleja on vain yksi. Kokouksessa edustajia olisi niin ikään vain yksi, jota muut kaksi edustajaa kulloinkin tukevat. Tällöin yhdellä edustajalla on selkeästi päävastuu kunkin kokouksen asioiden valmistelusta, kullakin vuorollaan. Kolmen henkilön ryhmässä vastuu kokonaisuudesta jakautuu kuitenkin riittävän laajalle.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa (609/1986) säädetyt sukupuolikiintiöt eivät suoraan sovellu edustajien valintaan. Ottaen kuitenkin huomioon lain tarkoitus mahdollisimman laajasta tasa-arvon huomioon ottamisesta kunnan toiminnassa sekä kaupungin tavoitteet nuorison tasa-arvoisessa osallistamisessa on perusteltua, että edustajien valinnassa pyritään vähintään mahdollisimman selkeään sukupuolten tasa-arvoon. Tarkoituksenmukaista nuorison laajan osallistamisen kannalta on niin ikään, että myös lautakuntavalmistelu pidetään mahdollisimman avoimena, vaikka on selvää, että valmistelutahtumien järjestämiseen jokaisen lautakunnan kokouksen kohdalla ole aikaa tai muita resursseja.

Yhteys kaupunkistrategiaan

Kaupunkistrategian mukaan kaupunkia rakennetaan joka päivä yhdessä. Jokaisella helsinkiläisellä on oikeus tehdä vaikuttavia tekoja yhteisönsä hyväksi. Helsingin kaupungin tavoitteena on varmistaa toiminnassaan nuorten asianmukainen ja tehokas kuuleminen. Kaupungin osallisuus- ja vuorovaikutusmallia kehitetään monin eri tavoin ja monesta eri näkökulmasta, jotta kuntalaisia saadaan aktivoitua osallistumaan itseään koskeviin ja kiinnostaviin asioihin. Päätös tukee kaupunkistrategian kirjausta nuorten osallistamisesta.

Asiaa koskeva lainsäädäntö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

24.06.2019

Kuntalain 26 §:n mukaan nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Päätös on linjassa lainsäädännössä asetettujen tavoitteiden kanssa.

Asian jatko

Kaupunginkanslian ja toimialojen on tarkoitus yhteistyössä suorittaa tarvittavat toimenpiteet kokeilun vakinaistamiseksi, toiminnan kehittämiseksi kyselyssä mainittuun suuntaan sekä tarkempien toimintatapojen sopimiseksi, jos kaupunginhallitus hyväksyy esitetyt linjaukset.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Toimivaltaista viranomaista, joka päättäisi nuorisoneuvoston edustajien läsnäolo- ja puheoikeuden suhteesta kaupungin osallisuus- ja vuorovaikutusmalliin, ei ole määrätty, joten kaupunginhallitus on toimivaltainen antamaan asiassa periaatelinjaukset.

Varsinaisen päätöksen läsnäolo- ja puheoikeuden antamisesta tekee kuitenkin kukin toimialajohtaja, koska hallintosäännön 29 luvun 7 §:n 5 momentin mukaan muiden kuin hallintosäännössä erikseen oikeutettujen henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää toimialalautakuntien ja niiden jaostojen osalta toimialajohtaja.

Yhteisvalmistelu

Päätös on valmisteltu kaupunginkanslian hallinto-osaston ja viestintäosaston sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelukokonaisuuden yhteistyönä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Johanna Seppälä, osallisuus- ja neuvontayksikön päällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi
Anu Markkola, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 09-310 36547
anu.markkola(a)hel.fi

24.06.2019

Asia/8

Liitteet

- 1 Arviointiraportti nuorisoneuvoston läsnäolo- ja puheoikeuskokeilusta lautakunnissa 2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566